

Opvoeden als een bediening

Geloofsopvoeding

Het krijgen van een baby is een bijzondere gebeurtenis. Het is een leven dat door God aan de ouders wordt toevertrouwd. Zij mogen voor het kind zorgen en het opvoeden. Dat is een hele opgave en een grote verantwoordelijkheid. Voor christenouders is dat nog veel meer het geval dan voor niet-gelovige ouders. Want zij weten dat hun kind niet alleen maar een leven op deze aarde te wachten staat; het kind kent immers vanaf de conceptie een eeuwig voortbestaan.

Wellicht zullen onze kinderen volwassen worden en een bestaan opbouwen in deze wereld. Het is de taak van de ouders hun kinderen daarbij te helpen en te begeleiden tijdens hun groei naar volwassenheid. Ja, evenals alle ouders voeden we onze kinderen op in deze wereld zodat ze als volwassenen in de maatschappij kunnen functioneren; daar doen we ons best voor. Het is voor ons als gelovige ouders echter niet 'alleen maar' zaak onze kinderen goed op te voeden voor de samenleving. Want als gelovige ouders hebben we nog een grotere opdracht dan dat, namelijk de geloofsopvoeding van onze kinderen. Of anders gezegd: de kinderen opvoeden in het bijbelse geloof. Ik noem het een grotere opdracht, omdat geloofsopvoeding zich niet alleen uitstrekt tot dit aardse bestaan, maar ook tot het eeuwig bestaan. Het gaat niet alleen maar om die zeventig of tachtig jaar dat we hier op aarde leven (hoewel ook die belangrijk zijn!), maar om de eeuwigheid. Wat onze kinderen aan geloofsopvoeding meekrijgen, is van levensbelang. Er ligt veel in de waagschaal, nl. het leven van onze kinderen. Geloofsopvoeding is daarom de primaire bediening van elke gelovige ouder!

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de Bijbel ertoe oproept werk te maken van de geloofsopvoeding. Reeds in de wet van Mozes wordt dit principe aangereikt: 'U zult het uw kinderen inprenten en daarover spreken, wanneer u in huis zit, wanneer u neerligt en wanneer u opstaat' (Deut. 6:7; 11:19; 32:46). Bij de intocht in het Beloofde Land worden er twaalf stenen opgericht, opdat die een getuigenis zouden zijn voor het nageslacht (Joz. 4:1-7, 20-24). Na de verovering van het land richtten de stammen in het

Overjordaanse een altaar op met het oog op hun nageslacht (Joz. 22:21-29). Uit het antwoord dat de dochter van Jefta aan haar vader geeft, blijkt dat zij het geloof van haar vader tot haar eigendom heeft gemaakt (Richt. 11:36). De eerste zeven hoofdstukken van het boek Spreuken mogen gelezen worden als de geloofsoverdracht van een vader aan zijn zoon (vgl. Spr. 4:3-4). Vijftien keer lezen we in deze zeven hoofdstukken de woorden 'mijn zoon', waarmee een vader zich tot zijn zoon richt. Ook in de Psalmen vinden we de gedachte aan geloofsoverdracht duidelijk terug (Ps. 78:2-8; 44:2; 102:19). In Psalm 22:31-32 zien we dat er ook in het komende Vrederijk werk zal worden gemaakt van geloofsoverdracht.

In het Nieuwe Testament vinden we eveneens voorbeelden van geloofsopvoeding. Er valt bijvoorbeeld te denken aan de grootmoeder en de moeder van Timoteüs (2 Tim. 1:5). Of aan de uitverkoren vrouw waaraan Johannes zijn tweede brief richtte (2 Joh.: 4). Als ouders proberen we door middel van een christelijke opvoeding onze kinderen zover te brengen, dat ze God liefhebben en hun leven in Zijn dienst gaan stellen. Daarom moeten we onze kinderen laten zien Wie God en de Heer Jezus zijn. Geloofsopvoeding is een belangrijke bijbelse opdracht, en die moeten we in het belang van onze kinderen ter harte nemen!

De Bijbel geeft geen garanties

Het is anderzijds niet moeilijk om in de Bijbel voorbeelden te vinden van kinderen die het geloof van hun ouders niet hebben nagevolgd. We kunnen ondermeer denken aan Kaïn de zoon van Adam en Eva, aan Abimelek de zoon van Gideon, aan Absalom de zoon van koning David, aan de zonen van Eli en aan de zonen van Samuël.

Als gelovige ouders zouden we het wel heel graag willen, maar de Bijbel geeft ons geen garanties. Een lastig vers met betrekking tot dit onderwerp is Spreuken 22:6, waar wij lezen: 'Leer een kind van jongs af aan de juiste weg, en het zal er niet van afwijken wanneer het oud geworden is' (NBV). Ondermeer uit dit vers wordt wel eens afgeleid dat God

een belofte geeft met het oog op de kinderen van gelovigen. De gedachte is dan dat wanneer ouders hun kinderen opvoeden in het geloof, God de garantie geeft dat deze kinderen zich ook zullen bekeren. Maar geeft dit vers wel de absolute zekerheid die men er dan van maakt? En hoe komt het dat de praktijk iets anders laat zien? Als een kind van gelovige ouders niet de juiste weg volgt, dan kent men maar twee mogelijkheden. Of de ouders hebben hun kinderen niet afdoende opgevoed in het geloof, of de Bijbel heeft ongelijk. Dat laatste is geen optie, en dus moet het dan wel liggen aan de geloofsopvoeding. Zo gaat de redenering dan. Maar wat in het geval dat ouders hun kinderen wel degelijk opvoeden in het geloof en de ene tot bekering komt, terwijl de andere niet tot geloof komt? Het is de oorzaak van het allergrootste verdriet voor ouders, als kinderen niet tot bekering komen en hun leven niet aan God geven. Gelovige ouders weten immers wat het einde daarvan is. Om de schuld dan ook nog eens bij die ouders zelf te leggen, is totaal verkeerd. Ouders kunnen niet meer dan hun best doen. Bekering is een eigen keuze van elk mens persoonlijk. Naar ik meen, is het dan ook onschriftuurlijk om te stellen dat er een belofte van bekering verbonden is aan de geloofsopvoeding. In de geciteerde oudtestamentische voorbeelden vinden we nergens zo'n belofte. Veeleer is er de bijbelse oproep om goede condities voor de eigen kinderen te scheppen.

Het gezin als een belangrijke conditie

We kunnen de bekering van onze kinderen niet van hen overnemen. Het is een eigen keuze die elk mens, ook ons eigen kind, persoonlijk moet maken. We kunnen wel iets doen aan de omstandigheden waarin de kinderen opgroeien. Dat betekent dat er een grote opdracht ligt voor het gezin waarin een kind opgroeit. Geloofsopvoeding vindt immers allereerst plaats binnen de bedding van het gezin. Het zal alvast een pluspunt zijn als er in het gezin sprake is van oprechte en praktische beleving van het geloof. Bij de moeder en de grootmoeder van Timoteüs is dat kennelijk het geval geweest (2 Tim. 1:5). Hun geloof was ongeveer, het raakte werkelijk de kern van heel hun bestaan.

Dat is heel belangrijk! Want als het niet zo is, dan zijn de kinderen de eersten die dat doorzien. Het is belangrijk dat er thuis, in de privésfeer, een levende omgang is met God. De waarde die we thuis hechten aan het lezen uit de Bijbel, het naar de gemeente gaan en het bidden is hét voorbeeld voor onze kinderen. Waarom zou een kind geloven dat het belangrijk is in de Bijbel te lezen, als het zijn ouders dat nooit ziet doen – omdat we er bijvoorbeeld mee wachten tot ze naar bed zijn? Als ouders hebben we een voorbeeldfunctie, kinderen hechten evenveel waarde aan onze daden als aan onze woorden. Kinderen zijn bijzonder gevoelig voor de echtheid van ons geloofsleven! Ouders én grootouders hebben de opdracht trouwe en eerlijke voorbeelden te zijn voor

hun kinderen, daarop rust zegen (vgl. Spr. 20:7). Ze moeten hun kinderen het Bijbelse geloof vóórleven. Dat scheidt vruchtbare grond om het zaad van Gods Woord te zaaien (vgl. Spr. 1:1-9). Het is bijvoorbeeld opmerkelijk dat de eerste richter, Otniël, de neef was van Kaleb (Richt. 3:9), één van de twee trouwe verspieders die het land verkend hadden. Ouders hebben een voorbeeldfunctie, en ze hebben een bewakingsfunctie. Ze dienen te waken over de invloeden die op verschillende manieren het huis binnenkomen. De kinderen zullen dat niet altijd leuk vinden, maar ze weten nu eenmaal ook niet altijd wat goed voor hen is.

De gemeente als een belangrijke conditie

Soms hoor je wel eens zeggen dat de kinderen van vandaag de gemeente van morgen vormen. Dat is slechts een halve waarheid, want de kinderen maken ook vandaag al deel uit van de gemeente! Een gemeente kan zo gericht zijn op de volwassenen, dat de kinderen erbij inschieten – en dat terwijl er juist voor de kinderen aandacht moet zijn! De discipelen vonden het maar niets dat er ouders waren die hun kinderen bij Jezus brachten (Matt. 19:13-15; Marc. 10:13-16; Luc. 18:15-17). Ze vonden dat storend, en dachten dat Hij beter met de dingen van de grote mensen bezig kon zijn. De Heer Jezus floot de discipelen terug en nam het hun zeer kwalijk. Hij had aandacht voor de kinderen, Hij omarmde ze, Hij legde hun de handen op en zegende hen. De gemeente moet ook een thuis zijn voor de kinderen! Gelukkig is er nu al heel wat meer aandacht voor de kinderen in de gemeente. Laten we de kinderen een belangrijke plaats geven in het gemeente zijn. Zij vormen het eerste evangelisatieveld.

We moeten niet al te kinderachtig omgaan met kinderen, een kind begrijpt veel en het kan heel diep nadenken over dingen van het bijbelse geloof. Kijk maar naar de kinderen die de Heer Jezus lof toezongen in de tempel (Matt. 21:15-16). Kinderen kunnen soms vragen stellen, waarmee wij als volwassenen niet zomaar uit de voeten kunnen: vragen en gedachten die heel diep gaan. Een kinderclub en de zondagsschool zijn bijzonder waardevol, maar het moet niet slechts een kinderopvang zijn, terwijl de volwassenen hun eigen dienst houden. Het is een ideale gelegenheid om de kinderen geestelijk voedsel op maat te geven. Laat ik meteen nu deze gelegenheid te baat nemen om een dikke pluim te zetten op de hoed van al die mensen die zich inspinnen voor iedere vorm van christelijk kinderen-jeugdwerk.

De omgeving als een belangrijke conditie

Naast het gezin en de gemeente komen kinderen ook in contact met allerlei andere mensen in de samenleving. Kinderen gaan naar school, beoefenen hobby's, ze gaan naar een sportclub enz. Ouders moeten zich realiseren dat er periodes zijn waarin vrienden en vriendinnen

heel veel invloed hebben. Paulus zegt: 'Dwaalt niet! Verkeerde omgang bederft goede zeden' (1 Kor. 15:33). Net zo goed als wij aan het begin van het boek Spreuken over een vader lezen, die zijn zoon waarschuwt voor de omgang met de goddelozen (Spr. 1:10-19).

Tot slot

Laten we nooit vergeten hoe belangrijk onze kinderen zijn, en hoe noodzakelijk het is dat zij de Heer Jezus aannemen als hun persoonlijke Heer en Heiland. In de drukte die het gezin met zich meebrengt, dreigt voortdurend het gevaar dat we veronachtzamen de kinderen de nodige geloofsopvoeding te geven. Het risico bestaat zelfs dat we hen onbewust afschermen van ons eigen geloofsleven. De geloofsopvoeding van de kinderen kost tijd, geld, energie en aandacht. Maar

wat belangrijk is, daar investeer je toch ook in! Mag ik nog eens uitdrukkelijk opmerken dat gelovige grootouders ook een belangrijke rol kunnen spelen bij de geloofsopvoeding van hun kleinkinderen. Kleinkinderen hebben vaak veel respect en ontzag voor hun grootouders. De invloed die zij kunnen hebben mag niet onderschat worden.

Geloofsopvoeding is een belangrijke opdracht. Het is de primaire bediening van elke gelovige ouder! Als God ons kinderen heeft toevertrouwd, dan is dat beslist met de verwachting en in het vertrouwen dat we ons best zullen doen hen op te voeden in het bijbelse geloof. Laten we vooral ook niet vergeten om te bidden, want er is wijsheid van God nodig om de kinderen een goede geloofsopvoeding te kunnen geven (vgl. Ef. 6:4; Kol. 3:21).

Oude Sporen 2013

